

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 11 Kasım 2020
Sayı : 1671

09.11.2020

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nda değişiklik yapılması hakkında kanun teklifim gerekçesiyle birlikte ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Dr. Müzeyyen ŞEVKİN
Adana Milletvekili

T.C. BÜYÜK MİLLET MECLİSİ	
Tarih	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler
Esas Konusu	Plan ve Bütçe
Tarih	16 Kasım 2020
Esas No	2/3193

TBMM
KANUNLAR ve KARARLAR BŞK.LİĞİ
12 Kasım 2020
Numara:

TBMM
GENEL EVRAK
12 Kasım 2020
No: 737512
EBYS'ye AKTARILMIŞTIR

GENEL GEREKÇE

Dürüst, etik ve tarafsız bir şekilde araştırma, belgeleme, yazma ve sunma ile görevli meslek profesyonelleri olarak Anayasamızdan kaynaklı halkın haber alma hakkını gözeten gazeteciler, son yıllarda büyük sorunlarla karşı karşıya kalmaktadır. Sosyal ve ekonomik zorluklara göğüs germeye çalışan basın mensuplarının önemli ve çözülmesi gereken bir sorunu da 'yıpranma hakkı'dır.

Bilindiği gibi gazeteci ve basın çalışanlarına 1961 yılındaki kanun ile verilen 5 yıllık yıpranma hakkı 2008 yılındaki 5510 Genel Sağlık Sigortası kanunu ile ellerinden alınmış, 2013 yılında yeni bir düzenleme ile bu hak yeniden iade edilmiş ancak Anayasa Mahkemesi (AYM) Şubat 2020'de bu düzenlemeyi de iptal etmiştir. Anayasa Mahkemesi'nin İstanbul İş Mahkemesi'nin Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nda kamuoyunda yıpranma payı olarak bilinen 'fiili hizmet süresi zammı' ile ilgili 2013 yılında yapılan değişikliğin iptal istemini haklı bulması son derece yanlış bir karardır.

Yıpranma hakları ellerinden alınan gazeteciler, emeklilik esnasında yaştan yapılacak indirimde bu sürenin ancak yarısı, yani 2.5 yıl indirim elde edebilecektir. Yıpranma hakkı, bu haktan yararlanan diğer meslekler için ne kadar haksız haberciler için de o kadar haktır. Bir ayrıcalık ya da bir lütuf değildir. Haberciler mesleklerinin barındırdığı riskler, tehlikeler ve tehditler nedeniyle yıpranmakta, bu da yetmezmiş gibi hayatlarını kaybetmektedir. Ayrıca basın ve gazetecilik mesleğinde çalışmasına rağmen bir çok meslek mensubunun basın kartı yönetmeliğine göre basın kartının olmaması nedeniyle bu yıpranma hakkından faydalanamaması da ayrı bir sorundur. Son yıllarda Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı'nın hiçbir gerekçe göstermeden gazetecilerin basın kartlarını iptal ettiği düşünüldüğünde bu sorunun daha çok ayyuka çıktığı kolayca anlaşılmaktadır.

Kanun teklifimizle; neredeyse günün 24 saatinde kendisini görevde hissedenden ve uzun süreli mesai saatleriyle yıpranan basın ve gazetecilik mesleğinde; basın ve yayın işlerinde fiilen çalışanların tümünün basın kartı aranmaksızın 5 yıl erken emeklilik haklarından faydalanması amaçlanmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1 – Basın ve gazetecilik mesleğinde; basın ve yayın işlerinde fiilen çalışanların -basın kartı aranmaksızın- 5 yıl erken emeklilik haklarından yararlandırılması amaçlanmıştır.

MADDE 2 – Yürürlük maddesidir.

MADDE 3 – Yürütme maddesidir.

SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 40 ıncı maddesinin ikinci fıkrasının (16) numaralı bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“16) Basın ve Gazetecilik Mesleğinde	Basın ve yayın işlerinde fiilen çalışanlar	90”
--------------------------------------	---	-----

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

